

เอกสารประกอบการดูงาน
หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

สำหรับ

นักศึกษาวิชาวิทยาการทหาร

พระราชดำรัสตอนหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ในพระราชพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบุรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า ณ ท้องสนามหลวง
วันจันทร์ที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๕

การรักษาอิสรภาพและความเป็นไทยให้ดำรงมั่นคงยืนยาวไป ถือว่าเป็นกรณียกิจอันสำคัญสูงสุด นอกจากต้องอาศัยการบริหารประเทศที่ฉลาดสามารถ และสุจริตเป็นธรรมแล้ว ยังต้องอาศัยความร่วมสนับสนุนจากประชาชนทั้งประเทศด้วย คือประชาชนแต่ละคนจะต้องขวนขวายสร้างสรรค์ประโยชน์ และดำรงอยู่ในคุณธรรมอันสมควรแก่ฐานะของตน ๆ คุณธรรมที่ทุกคนควรจะศึกษาและน้อมนำมาปฏิบัติ มีอยู่สี่ประการ

★ ประการแรก คือการรักษาความสัจ ความจริงใจต่อตัวเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

★ ประการที่สอง คือการรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจ ความดีนั้น

★ ประการที่สาม คือการอดทน อดกลั้นและอดออมที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัจ สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

★ ประการที่สี่ คือการรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

คุณธรรมสี่ประการนี้ ถ้าแต่ละคนพยายามปลูกฝัง และบำรุงให้เจริญงอกงามขึ้นโดยทั่วกันแล้ว จะช่วยให้ประเทศชาติบังเกิดความสุข ความร่มเย็น และมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าต่อไปได้ดังประสงค์

โอวาทของ ผบ.ทบ.
พล.อ. ประมณฑ์ ผลาศินธุ์
20 พ.ย. 38

หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ เป็นหน่วยทางยุทธศาสตร์ของกองทัพบก มีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ยามปกติจนถึงยามสงคราม เป็นภารกิจที่ต้องใช้สติปัญญา ความกล้าหาญ อดทน และเสียสละอย่างสูง จึงจะปฏิบัติได้บรรลุความสำเร็จ กำลังของหน่วยจึงต้องมีกำลังกายที่แข็งแกร่ง มีขวัญกำลังใจที่ดีเยี่ยม พร้อมที่จะปฏิบัติการในทุกพื้นที่ โดยไม่มีความลังเลแม้แต่น้อย แม้ภารกิจที่จะได้รับจะมีความยากลำบากและเสี่ยงอันตรายเพียงใด ลักษณะการปฏิบัติการที่กระทำต่อข้าศึกด้วยการซ่อนเร้นจู่โจมอย่างรุนแรงเด็ดขาด เป็นเอกลักษณ์ของหน่วยที่เป็นที่ทราบกันดีกว่า กำลังพลรบพิเศษก็คือ พลังเงียบ เฉียบขาด ภารกิจท่านคือการปฏิบัติหน้าที่เพื่อเอกราชอธิปไตยของชาติและความผาสุขของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งความสำเร็จของภารกิจแม้จะต้องสูญเสียเลือดเนื้อและชีวิต แต่ก็เป็นความภาคภูมิใจของนักรบพิเศษทุกคน ด้วยเหตุนี้ท่านจึงต้องดำรงรักษาเกียรติและศักดิ์ศรีของท่านให้สมกับการเป็นนักรบชั้นเยี่ยมของกองทัพบก เป็นผู้รับใช้ตายแทนประชาน การที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์ท่ามกลางความเป็นความตายอยู่เสมอ ท่านจึงต้องเป็นผู้หนึ่งที่อยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ จริงใจ กล้าหาญ

เด็ดเดี่ยว มีความเป็นทหารอาชีพโดยมีจิตสำนึกที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม สำหรับผู้บังคับบัญชาจะต้องเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม มีความเห็นใจผู้ใต้บังคับบัญชาและตั้งใจทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด สำหรับผู้ใต้บังคับบัญชา จะต้องมีความจริงใจต่อผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน พร้อมที่จะปฏิบัติตามคำสั่งอย่างรวดเร็วและรอบคอบ เพื่อให้บรรลุภารกิจที่ได้รับมอบอย่างมีประสิทธิภาพ

****

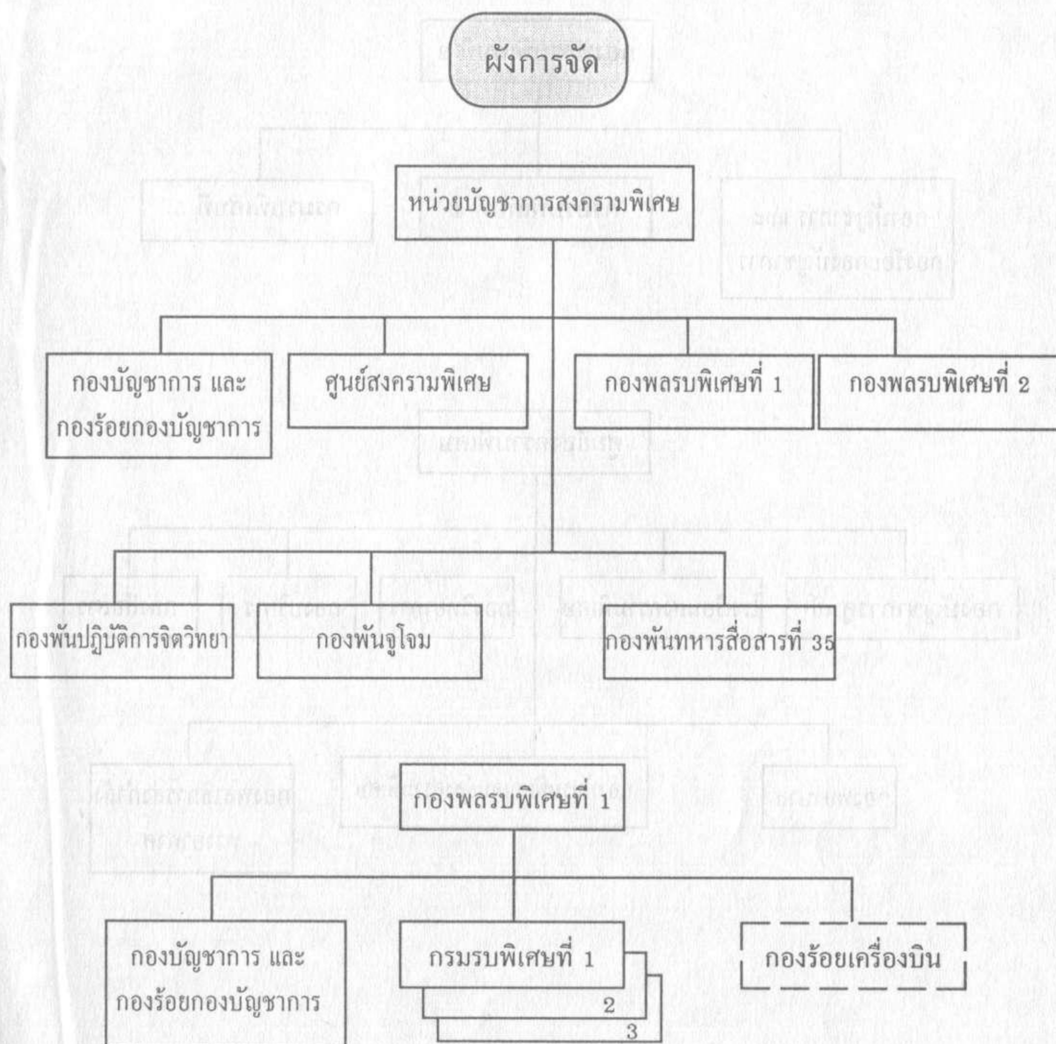
ประวัติหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ และหน่วยขึ้นตรง

****

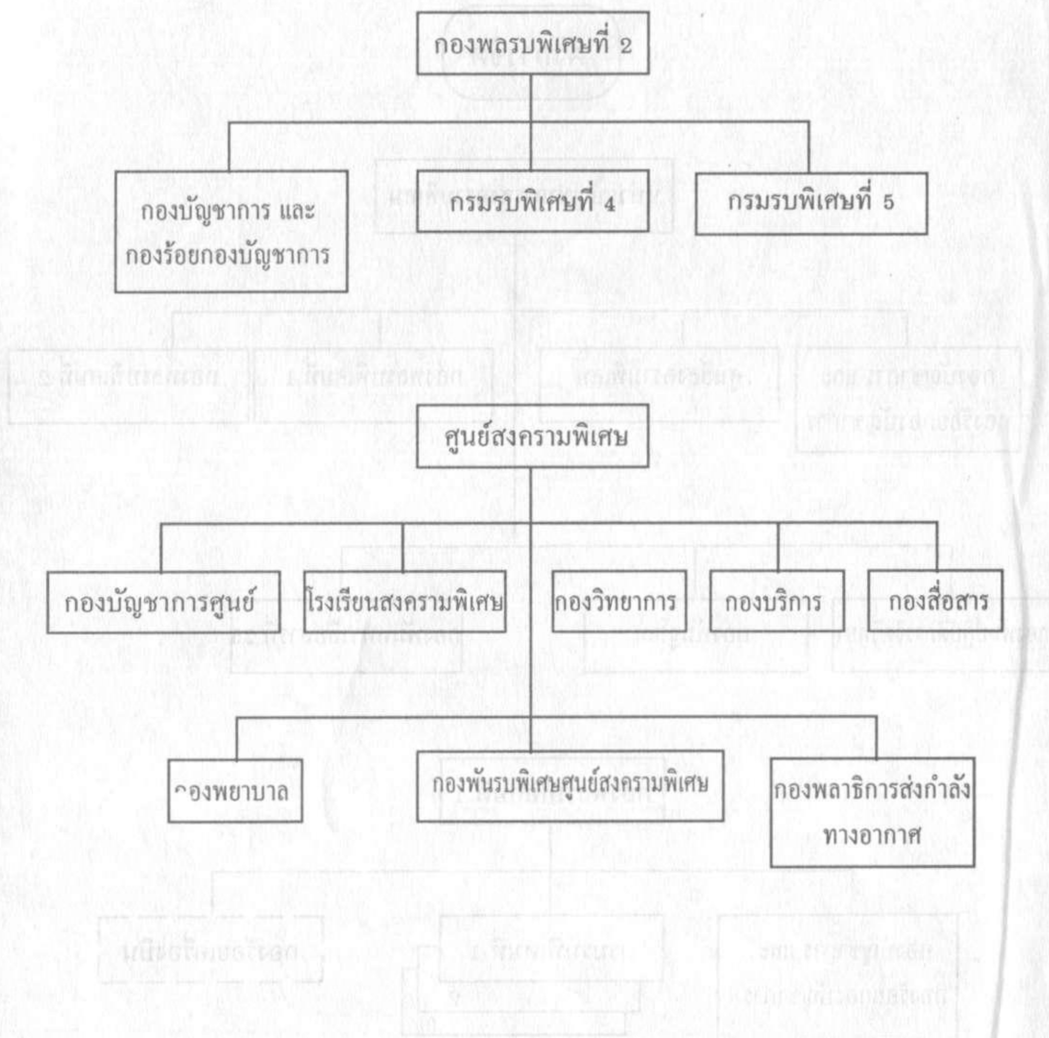
2497	จัดตั้งกองพันทหารพลร่ม
2506	ขยายขึ้นเป็นกองรบพิเศษ (พลร่ม)
2509	จัดตั้งศูนย์สงครามพิเศษ
2512	กองรบพิเศษ (พลร่ม) เปลี่ยนชื่อเป็น กองรบพิเศษ (พลร่ม) ที่ 1 และจัดตั้งกองรบพิเศษ (พลร่ม) ที่ 2
2515	จัดตั้งกองรบพิเศษ (พลร่ม) ที่ 3
2523	จัดตั้งกองรบพิเศษ (พลร่ม) ที่ 4
28 ก.ค. 25	จัดตั้งกองพลรบพิเศษที่ 1
2 ธ.ค. 25	กองพลรบพิเศษที่ 1 รับมอบโอนการบังคับบัญชา กองรบพิเศษ (พลร่ม) ที่ 1,2,3,4 จาก ศูนย์สงครามพิเศษ
27 ม.ค. 26	แปรสภาพจาก กองรบพิเศษ (พลร่ม) ที่ 1,2,3,4 เป็น กรมรบพิเศษที่ 1,2,3,4
26 มี.ค. 26	จัดตั้งหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ และกองพลรบพิเศษที่ 2
7 ธ. ค. 26	จัดตั้งกรมรบพิเศษที่ 5 และให้ขึ้นการบังคับบัญชากับกองรบพิเศษที่ 2
1 ต.ค. 26	โอนการบังคับบัญชา กรมรบพิเศษที่ 4 ให้กองรบพิเศษที่ 2

14 ก.พ. 27	โอนการบังคับบัญช่า กองพลรบพิเศษที่ 1 กองพลรบพิเศษที่ 2 และศูนย์สงครามพิเศษ ให้หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
2529	ได้รับมอบโอนการบังคับบัญชา กองร้อยปฏิบัติการพิเศษ (ฉก. 90) ซึ่งจัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2527 จากกองทัพบกขึ้นการบังคับบัญชากับหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
21 มิ.ย. 31	จัดตั้งกองพันจู่โจมขึ้นการบังคับบัญชากับหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
1 มี.ค. 34	จัดตั้งกองพันทหารสื่อสารที่ 35 เป็นหน่วยในอัตราของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
1 ต.ค. 35	ให้ กองร้อยปฏิบัติการพิเศษ (ฉก. 90) ขึ้นการบังคับบัญชาโดยตรงกับพันจู่โจม
17 มี.ค. 36	มอบโอนการบังคับบัญชากองบินปฏิบัติการจิตวิทยา จากศูนย์สงครามพิเศษบรรจุมอบให้กับหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

****

ผังการจัด
หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
กองบัญชาการ และ กองร้อยกองบัญชาการ
ศูนย์สงครามพิเศษ
กองพลรบพิเศษที่ 1
กองพลรบพิเศษที่ 2
กองพันปฏิบัติการจิตวิทยา
กองพันจูโจม
กองพันทหารสื่อสารที่ 35
กองพลรบพิเศษที่ 1
กองบัญชาการ และ กองร้อยกองบัญชาการ
กรมรบพิเศษที่ 1
2
3
กองร้อยเครื่องบิน

ภารกิจ

เกี่ยวกับก

กับการสง

วิทยาการ

ประเทศ

ประเทศแ

เป็นปีกแ

หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

ภารกิจ

1. วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับดูแล และปฏิบัติการเกี่ยวกับการสงครามพิเศษซึ่งประกอบด้วย

1.1 การปฏิบัติการสงครามนอกแบบ

1.2 การปฏิบัติการจิตวิทยา

1.3 การปฏิบัติการเสริมความมั่นคง

1.4 ปฏิบัติการภารกิจพิเศษตามที่ได้รับมอบ

2. วางแผน อำนวยการ กำกับการ ดำเนินการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับการสงครามพิเศษการส่งกำลังทางอากาศและการยุทธส่งทางอากาศ

3. ดำเนินการ วิจัย พัฒนา กำหนดหลักนิยม และทำตำราในทางวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

4. ปกครองบังคับบัญชาหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ขีดความสามารถ

หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

* ปฏิบัติการสงครามพิเศษในพื้นที่ระวังป้องกัน และพื้นที่ภายในประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของกำลังรบตามแบบในการป้องกันประเทศและชดเชยอำนาจกำลังรบฝ่ายเราที่เสียเปรียบ

* ใช้กำลังหน่วยรบพิเศษ เข้าปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบอย่างเป็นปึกแผ่นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

****

รายนามผู้ดำรงตำแหน่ง
ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

1.	พลโท	เอนก	บุนยถี	พ.ศ.2526-2528
2.	พลโท	สุนทร	คงสมพงษ์	พ.ศ.2528-2529
3.	พลโท	วิมล	วงศ์วานิช	พ.ศ.2529-2532
4.	พลโท	ขจร	รามัญวงศ์	พ.ศ.2532-2535
5.	พลโท	สุรยุทธ์	จุลานนท์	พ.ศ.2535-2537
6.	พลโท	ฉลองชัย	แย้มสระโส	พ.ศ.2537-ปัจจุบัน

กองบัญชาการ
กองร้อยกองบัญ
กองพันปฏิบัติการจิตวิ
กองบัญ
กองร้อย

การดำรงชีพในป่า

การดำรงชีพในป่าของหน่วยรบพิเศษได้พิจารณาจากประสบการณ์ความรู้ความสามารถของพรานป่า ที่ได้เคยปฏิบัติตั้งแต่โบราณกาล

คือ เมื่อพรานป่าจะออกไปทำการล่าสัตว์แต่ละครั้ง เขาจะไม่คำนึงถึงเรื่องอาหารการกินเท่าไรนัก ส่วนมากเขาจะเตรียมเอาเฉพาะสิ่งของที่จำเป็นติดตัวไป เช่น ข้าวสาร,พริก,เกลือ,หอมแห้ง และกระเทียมแห้ง รวม ๕ อย่างเท่านั้น เขาจะไปหาเอาในป่าทั้งหมด ส่วนเรื่องอื่น ๆ เกี่ยวกับอาหารและน้ำ เขาจะไปหาเอาในป่าทั้งหมดเพื่อเป็นการลดภาระที่จะนำติดตัวไปให้น้อยลง เพราะว่าในป่าของทุกภาคในประเทศไทย และประเทศที่อยู่ในโซนร้อนจะมีสิ่งเกื้อกูลสามารถจะอำนวยความสะดวกในการดำรงชีพในป่าได้อย่างดี ถ้าเรารู้จักวิธีการ

ฉะนั้น หน่วยรบพิเศษจึงได้ศึกษาและนำเอาหลักการจากพรานป่ามาใช้กับหน่วยจนทุกวันนี้ และต่อมาหน่วยรบพิเศษจึงได้พัฒนาและนำเอาหลักการอันนี้มาฝึกสอนให้กับกำลังพลของหน่วย ให้มีความรู้ความสามารถเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในยามปกติและยามสงครามต่อไป บางครั้งอาจพลัดหลง หรือถูกตัดขาดจากหน่วยของตนและหลงทางไปอยู่ในป่าลึกซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้อาจเกิดได้ในขณะที่มีการสู้รบอย่างหนัก หรือเมื่อหลงทางเข้าไปในเขตยึดครองของข้าศึกขณะทำการลาดตระเวน หรือทหารอากาศประสบอุปัทวเหตุจำเป็นต้องกระโดดร่มสละเครื่องบินลงในยามฉุกเฉินหรือเรือแตกเป็นต้น บางคนจะต้องพยายามหลบข้าศึก หนีจากที่คุมขังเมื่อถูกจับเป็นเชลย

หรือบางครั้งอาจจะได้รับภารกิจให้ทำการรบนอกแบบ

ดังนั้น หน่วยรบพิเศษจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้การดำรงชีพในป่า เผื่อว่าเมื่อเข้าไปปฏิบัติการสงครามนอกแบบก็ดี หรืออยู่ในระหว่างการเล็ดลอดหลบหนีจากการจับกุมของข้าศึกก็ตาม หน่วยรบพิเศษจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาให้เข้าใจไว้ตั้งแต่ในยามปกติในเรื่องการดำรงชีพในป่าโดยสังเขปดังต่อไปนี้

1 **สภาพของป่า** เราจะต้องศึกษาให้ทราบว่า มีพืชและสัตว์ชนิดใดที่จะนำมาเป็นอาหารได้ มีพืชชนิดใดที่จะให้น้ำแก่เราได้ มีต้นสมุนไพรชนิดใดที่จะนำมาใช้เป็นยารักษาโรคได้บ้าง และพืชชนิดใดที่เป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อร่างกาย

2 **สัตว์ป่า** เราจะต้องรู้จักสัตว์ป่า และทราบจุดอ่อนของมันว่าจะทำอย่างไรให้มันหมดฤทธิ์ได้ ซึ่งเรามีวิธีการโดยการดักหรือล่าแล้วนำมาประกอบเป็นอาหาร

3 การหาอาหารโดยการจับสัตว์บก สัตว์น้ำ และการถนอมอาหาร

4 การหาอาหารจากพืชป่า และพืชที่เป็นสมุนไพรสำหรับรักษาโรค

5 การแสวงหาน้ำและไฟจากป่า

****

2497

2506

2509

2512

2515

2523

28 ก.ค

2 ธ.ค.

27 ม.ค.

26 มี.ค.

7 ธ. ค.

1 ต.ค.

ประเภทของสัตว์ที่จะหามาเป็นอาหาร

1. **สัตว์ที่อาศัยอยู่บนพื้นดิน** ได้แก่ ช้าง, วัวแดง กระทิง, ควายป่า, กวาง, อีเก้ง, เรียงผา, หมูป่า, หมี, กระจง, กระต่าย ซึ่งสัตว์จำพวกนี้ชอบออกหากินอาหารในเวลาพลบค่ำจนถึงเวลาเช้ามืด ส่วนเวลากลางวันจะนอนพักผ่อนหลบซ่อนตัวอยู่ในป่าลึก

2. **สัตว์ที่อาศัยอยู่ในดิน** ได้แก่ หนู, ตุ่น, อ้น, แย้, งู สัตว์จำพวกนี้จะออกมาจากรูเป็นเวลา หรือเป็นครั้งคราว

3. **สัตว์ที่อาศัยอยู่บนต้นไม้** ได้แก่ลิง, ข่าง, บ่าง, ชนี, กระรอก, กระแต สัตว์จำพวกนี้ชอบกินผลไม้ หรือใบไม้อ่อน ๆ เป็นอาหาร

4. **สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำได้แก่** กบ, เขียด, อึ่ง, เต่า เป็นต้น

5. **สัตว์ที่อยู่ในน้ำ** ได้แก่ ปลา, ปู, กุ้ง, หอย เป็นต้น

6. **สัตว์มีปีก** หรือสัตว์บินได้ ได้แก่ ไก่ป่า, นกกระทา,นกเงือก, เหยี่ยว เป็นต้น

เครื่องมือดักสัตว์ชนิดต่าง ๆ

1. **เครื่องมือดักสัตว์น้ำได้แก่** เบ็ด,ไซ,รอก,สวิง, แห,สุ่ม,ลัน,ตะข่าย

2. **เครื่องมือดักสัตว์เล็กบนพื้นดิน** ได้แก่ จั่นห้าว

การประกอบอาหาร และการเก็บรักษาอาหารไว้กินนาน ๆ

1. การหุงข้าวด้วยกระบอกไม้ไผ่ หรือผ้าขาวม้า

2. การเก็บอาหารสด และอาหารสุกไว้กินนาน ๆ

3. การแสวงหาน้ำในพื้นที่แห้งแล้ง เช่น การขุดหลุม, ต้นกล้วยป่า,เถาเครือน้ำ

พืชชนิดต่าง ๆ

1. **พืชกินได้** ได้แก่ มะกอก,ต้นกล้วย,รากหญ้าคา,หญ้าแพรก

2. **พืชให้น้ำ** ได้แก่ ต้นกล้วยป่า,เถาเครือน้ำ

3. **พืชเป็นสมุนไพร**ได้แก่ บรเพ็ด,แห้วหมู,สาบเสือ,ฟ้าทะลายโจร ฯลฯ

4. **พืชกินไม่ได้หรือพืชเป็นพิษ**ได้แก่ หมามุ่ย,ตำแย,ลำโพง,ตาตุ่มทะเล,ตะรังตังช้าง

สรุป

การดำรงชีพเพื่อให้บรรลุภารกิจในการดำเนินการสงครามพิเศษได้นั้นนอกจากจะต้องมีความรู้ความสามารถอย่างยอดเยี่ยมแล้วสิ่งที่จะขาดไม่ได้คือการดำรงชีพให้ตัวท่านสามารถที่จะมีชีวิตอยู่ในป่าได้นานที่สุดด้วยพืช,สัตว์และน้ำ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ในป่า เขา หรือพื้นที่ที่ทุรกันดาร เพื่อเป็นการดำเนินการสงครามนอกแบบป้องกันและปราบปรามการก่อการไม่สงบ,การปฏิบัติการจิตวิทยา,สนับสนุนการสงครามพิเศษ ให้บรรลุภารกิจตามนโยบายของผู้บังคับบัญชาที่มอบให้

****

